

Björn Petersson

F. 1945

Verksamhetsperiod på Ringhals: 1971-2012

Intervjuad: mars 2013

”Jag träffat Lennart Daléus några gånger och bl.a. på Varbergs torg på 70-talet då han bad om ursäkt för han skulle göra mig arbetslös.

2011 var vi på samma tillställning i Stockholm då talade jag om för honom att han måste skynda sig eftersom jag skulle sluta om några månader...”

Björn Petersson arbetade i 40 och ett halvt år på Ringhals. Han började en kylig morgon, den första februari 1971 och lämnade in sina nycklar för sista gången i slutet av sommaren 2012.

Björn såg dagens ljus i Kalmar 1945, men flyttade till Varberg som tvååring. Han växte upp i ett villaområde i utkanten av staden med mor, far och en yngre syster. Efter en sväng som verktygsmakare på Sweda och examen från tekniskt gymnasium 1971 fick Björn tips om att man sökte folk till Ringhals.

– Där träffade jag Liss Brännehed som anställde mig på BYV1 mekanisk verkstad som arbetsledare för stålmonter och byggsmede på block 1. Det var ganska okomplicerat: jag kom dit, träffade Liss, fick anställning och en månad senare började jag på Ringhals.

– Jag började som arbetsledare på bygget och gick sedan över till driften och mekaniskt underhåll. De första åren på bygget var väldigt stimulerande, det var ju mitt första jobb efter utbildningen. Min arbetsstyrka var som mest 35 man som jag skulle planera för, och se till att de hade material och utrustning på plats.

När byggnationen närmade sig lutet gick Björn över till driften och mekaniskt underhåll på R3/4 där han tillsammans med en mindre grupp utförde service och underhåll under provdriften.

– Sommaren -78 blev jag uttagen att leda ett skift som skulle göra bränslebyte på R2 tillsammans med Westinghouse.

Westinghouse hade det året en innovativ laddmaskinförare som utvecklade en metod där han med linor kunde styra laddmaskinen halvliggande på golvet. Men det gick inte så bra, han körde ner en bränslepatron utan att vara i rätt position och rev av flera spridare. Det var den första patronen som jag tillsammans med Peter Erl flera år senare bytte skelett på för att den skulle kunna återladdas i reaktorn.

Bildade bränslebytesgruppen

– Vintern -78/79 gick jag en två månader lång turbinutbildning i Finspång och våren efter var jag med och startade bränslebytesgruppen - sedan dess har jag inte sett en turbin.

– När bränslegruppen startat fick jag ett projekt att införa en reparationsutrustning på Ringhals. Detta gjorde att jag fick specialkunskaper inom bränslereparation och inspektion vilket jag till stora delar sysslade med under mina yrkesverksamma år. De sista 10-12 åren var jag ansvarig för bränslebyteaktiviteterna på PWR-blocken

Så här i efterhand när Björn sammanfattar sitt yrkesliv tycker han att Ringhals har varit en bra arbetsgivare. Det har givits många möjligheter till att delta i spännande projekt och utveckla speciella intressen.

– Jag tycker att man skulle satsat mer på utbildning inom yrkesområdet. Speciellt i början av bränslegruppens tillkomst då det inte fanns så mycket kunskap eller erfarenhet.

Björn är en av de som sett Ringhals växa och utvecklas, både

som kraftverk och organisation. Vad har då varit mest spännande och intressant?

– Det är flera, att först vara med och bygga upp stationerna från ett hål i marken till att senare vara med att göra bränslebyten och reaktorunderhåll har varit väldigt stimulerande. När vi gjorde reparationer och modifieringar på reaktorerna, då nyttan av att ha sett och rört en obestrålad reaktor var en stor fördel. Bränslepatronerna har varit min största passion, från reparationer till materialtester och medverkan vid införande av nya bränsletyper, säger Björn.

”Att först vara med och bygga upp stationerna från ett hål i marken till att senare vara med att göra bränslebyten och reaktorunderhåll har varit väldigt stimulerande”

Ett långt arbetsliv i ständig förändring lämnar många minnen.

– Under flera år hade vi under bränslebytena en specialist från laddmaskinstillverkaren Charmilles som vi kallade ”Gegga-mojan”. Han såg till att laddmaskinen inte stannade under ur- och laddning. Under pågående bränsleskyffling hände det också att han genomförde ändringar och förbättringar i elektroniken ”on line”.

– Vi hade haft en läcka i tankflänsen på Ringhals 2 en julhelg. Det var förutom stora skador på några av reaktortankskruvarna och på flänsen för bassängtätningen runt reaktorn hade tätytan i o-ringsspåret eroderat. Skadan var svetsreparerad och det återstod endast att putsa bort svetsöverskottet till en jämn tätyta. Torsten instruerade sina tekniker att det var *hand-slipning med fin smärgelduk* som gällde. Därefter klädde han av sig skyddsutrustningen, handskar, skoskydd, extra overall, huva och andningsskydd och gick över skogränsen. Då hör han att någon bakom locket kör igång en VINKELSLIP. Torsten klär på sig skyddsutrustningen igen och hoppar över skogränsen och springer fram till arbetsplatsen bakom locket. Där står en leende Tolleson och slipar mot en skrotbit.

Ett practical joke som tog skruv

– Sten och jag var på en tjänsteresa i Korea och Japan. Det var på den tiden vi fick flyga business class. Inför middagen fick vi upptryckta menyer, en på svenska/engelska och en på japanska. På den japanska menyn skrev vi små kommentarer på de olika rätterna som *”detta var jättegott, den tog jag två av”* och *”det här smakade inget vidare”* o.s.v. sedan adresserade vi den till Staffan Carlsson på Vattenfall Bränsle och postade den.

När vi kom hem visade det sig att vår chef, Göran Embring, hade fått ett par kopior av Råcksta interna veckoblad. I det första fanns en bild på vår japanska meny med texten att det var ett par Ringhalsare som skickat den, att det var ett trevligt initiativ och kanske också något som kunde anpassas till Råcksta personalmatsal. I det andra som då var utgivet en vecka senare fanns det några insändare som kommenterade

vår meny i ordalag som *”Hur kan Ringhals skicka personal på lyxresor!”* och *”Ska Vattenfalls tjänstemän tillåtas sådana utsvävningar på skattepengar?”*.

Göran var väldigt upprörd och krävde att Evert Eriksson skulle informeras innan det fick än större proportioner. Så skedde också, Evert hade naturligtvis ingen aning och kunde inte heller ha eftersom tidningarna Göran fått var de enda exemplaren som fanns. Vi funderade länge på någon form av hämnd men kom aldrig på något i samma klass.

Björn tror på en ljus framtid för Ringhals och är övertygad om att man kommer att ersätta något av R1 eller R2 med en ny reaktor.

– Kände mig aldrig orolig för utgången av folkomröstningen, men blev besviken när vi först inte fick ladda Ringhals 4.

Han och familjen påverkades inte mycket av debatten, förutom mindre diskussioner inom bekantskapskretsen

”Bränslepatronerna var min största passion”, säger Björn Peterson

– Genom bekanta har jag träffat Lennart Daléus några gånger och bl.a. på Varbergs torg på 70-talet då han bad om ursäkt för han skulle göra mig arbetslös. 2011 var vi på samma tillställning i Stockholm då talade jag om för honom att han måste skynda sig eftersom jag skulle sluta om några månader...

För någon uppsägning blev ju inte aktuell, Björn gick i mål som pensionär ett år senare, på sin 67:e födelsedag. Han är fortsatt intresserad av Ringhals verksamhet och får fortlöpande information från gamla kollegor.

– Jag spelar bordtennis två gånger i veckan, och skjuter lerduvor och spelar golf emellanåt. Jag är medlem i Lions Club och ägnar mig åt resor och jakt. Min fru och jag bor kvar i vår villa i Varberg. En dotter är gift med en ringhalsare och bor nära oss. De har två flickor 7 och 10 år som vi träffar ofta. Vår andra dotter bor i Stockholm.

– Jag trivs alldeles utmärkt och tycker bara att tiden inte räcker till för allt man vill göra!

Foto: Annika Örnberg